

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/818/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

50/2013. (II. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. július 12-én előterjesztett **panaszát** a 2014. február 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – az E. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. július 12-én postai úton terjesztette elő a panaszbeadványát, amelyet 2012. augusztus 21-én egy további beadvánnyal kiegészített.

I.

1) a) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2012. július 7-én kerékpárral közlekedett hazafelé a munkahelyéről, amikor egy rendőr – akin nem volt névtábla – igazoltatta és megszondáztatta a K. úton. Mivel nem volt nála a személyi igazolványa, elmentek a házához. A panaszos nem vette észre, hogy a rendőr is bement utána a házba. Amikor a panaszos megpróbálta elővenni a szekrényből az igazolványát, a rendőr rákiáltott, hogy ne nyúljon semmihez, mert különben „agyonlővi”. Amikor ennek ellenére a panaszos benyúlt a szekrénybe az irataiért, a rendőr lefújta könnygázzal, majd megbilincselte és előállította az E. városi Rendőrkapitányságra. A kapitányságon meg se hallgatták, hanem elvitték vérvizsgálatra.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos két napig nem látott szinte semmit, mert begyulladtak a szemei a könnygáztól. Az arca és az orra kisebesedett és feldagadt. A panaszos sérelmezte, hogy az egész utca hallotta és látta az intézkedést.

b) A panaszos csatolta az előállításáról szóló igazolást, ami szerint szabadságának a korlátozására az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján került sor, és 2012. július 7-én 12 óra 30 perctől 15 óra 10 percig tartott. Az igazolás tartalmazza a jogorvoslati kioktatást, amelyről a panaszos aláírásával mE. városősré úg nyilatkozott, hogy megértette azt.

c) A panaszos csatolta továbbá a 2012. július 7-én 13 óra 22 perckor kiállított ambuláns lapot, ami szerint a panaszos ittasan kerékpározott és az intézkedésnek ellenállt, ezért testi kényszert és könnygáz sprayt alkalmaztak vele szemben. A felvett státusz szerint nem láthatóak a panaszoson külsérelmi nyomok. 14 óra 45 perckor vért vettek a panaszostól. Enyhe alkoholos befolyásoltság volt valószínűsíthető a klinikai kép alapján.

2) a) A panaszos 2012. augusztus 21-én előterjesztett beadványában a korábbiakat kiegészítve előadta, hogy 2012. július 7-én mezőgazdasági munkán volt, 11 óra körül végzett, ekkor megivott 2 dl bort, majd elindult hazafelé a kerékpárjával. Ekkor a K. utcán megállította J. E. rendőr (a panaszos megjelölte az azonosító számát, de jelezte, hogy nem volt névkitűzője a rendőrnek), és utasította, hogy fújja meg a szondát, aminek a panaszos két alkalommal is eleget tett. Ezután a rendőr a panaszos iratait kérte, amire a panaszos közölte, hogy azokat otthon felejtette, de a közelben lakik, és kérte, hogy menjenek el érte. A panaszos biciklivel elindult, a rendőr pedig gépkocsival követte a panaszost az otthonáig. A panaszos bement a házba, a hálószobájába, amikor kiabálást hallott: „ne nyúljon semmihez és adja az iratait”. A panaszos visszszólt, hogy úgy nem tudja odaadni, ha nem veheti ki a szekrényből, illetve azt is megkérdezte, mit keres a lakásban a rendőr. Ezután a panaszos benyúlt a szekrénybe az iratokért és megfordult, amire a rendőr azonnal lefújta könnygázzal. A gáztól a panaszos nem látott semmit. A rendőr a panaszost a gépjárműhöz vitte és beültette a hátsó ülésre, közben rálépett a panaszos lábára, bár azt a panaszos nem tudja, hogy ez szándékos volt-e.

Az E. városi Rendőrkapitányságon még kétszer megfűjatták vele a szondát. Ezután a panaszos jelezte a rendőröknek, hogy nem tudja újra megfűjni, mert asztmás. Ekkor a rendőr és egy társa átszállította a panaszost a helyi kórházba, ahol két alkalommal vettek tőle vért. (A panaszos megjegyzi, hogy eközben a társa meg is kérdezte a rendőrtől, hogy hol a névtáblája.) A vérvétel után megkérdezte a panaszos, hogy hogyan jut haza, amire a rendőr azt felelte, hogy „ahogyan akar”, sőt hozzátette, hogy ahányszor találkoznak a jövőben, annyiszor fogja a panaszost előállítani.

A rendőr egy noteszbe jegyezte fel a panaszos adatait, a jegyzőkönyvet pedig a kórházban állították ki. Valamit alá kellett írnia a panaszosnak, de mivel nem látott a könnyektől, ezért nem tudja, hogy mit. A panaszos sérelmezte, hogy nem oktatták ki a jogairól, a panasztételi lehetőségről nem tájékoztatták, és orvosi ellátást nem kapott még a kórházban sem. A panaszos megismétli, hogy a gáz miatt 2-3 napig foltokat, árnyékokat látott, az egész feje, arca, szeme, füle, orra és a nyaka kisebesedett, ami csak két hét után gyógyult meg.

A panaszos sérelmezi, hogy kapott egy iratot, ami szerint július 8-án vonták eljárás alá E. városban a Szépasszonyvölgy utcában. A panaszos előadta, hogy aznap nem járt E. városban és azt sem tudja, hogy hol van a Szépasszonyvölgy utca. Az előadó a rendőrségen azt mondta

neki, hogy csak elírták a dátumot, és valójában az július 2-a. A panaszos szerint adatainak a noteszbe történt feljegyzése visszaélésre adtak lehetőséget.

Megjegyezte még a panaszos, hogy a rendőri és az orvosi jegyzőkönyv ellentmondásokat tartalmaz.

b) A panaszos csatolta a 2012. augusztus 8-án az E. városi Rendőrkapitányságon a meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet, amelyben a panaszos a fentiekkel megegyező módon adta elő a történeteket, annyival kiegészítve, hogy a rendőr rögtön szondáztatta és csak utána kérte az iratokat, illetve később, a lakásánál bilincsbbe ültette be a rendőr a gépkocsiba. Előadta még, hogy végül menetrendszerinti busszal ment haza.

c) A panaszos csatolta továbbá a 2012. július 10-én kelt igazságügyi orvosszakértői véleményt, ami szerint gázkromatográfiás laboratóriumi véralkohol meghatározás mérési átlageredményének a kiterjesztett mérési bizonyossággal csökkentett értéke 0,81 ezrelék. A vérvételi jegyzőkönyvön feltüntetett klinikai tünetek az ezrelékes értéknek megfelelnek. A cselekmény és a vérvétel ideje között eltelt időre (2 és negyed óra) tekintettel a cselekmény időpontjában a véralkohol-érték 1,15 ezrelék lehetett, ami enyhe fokú alkoholos befolyásoltság. A visszaszámlálás a cselekmény időpontjára nem lehetséges, mert a véralkohol értéke 0,21 ezrelék alatti.

d) A 2012. július 7-én kelt vérvételi jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszos előadása szerint 11 óra 30 perckor fogyasztott 2 dl bort. A vérvétel 15 óra 5 perckor történt meg, a panaszoson jól érezhető az alkoholszag. A pupillák fényre jól reagálnak, beszéd jól tagolt. Térben és időben tájékozott, magatartása ingerlékeny. Külsérelmi nyom nincs, orvosi beavatkozás a vérvétel előtt nem történt. A klinikai tünetek alapján a vizsgáló orvos szerint enyhén ittas.

e) A panaszos megküldte a szakértői díj megállapításáról szóló végzést, illetve a kijavító végzést, amelyek ismertetéstől a Testület eltekint. Csatolta továbbá orvosi iratait annak igazolására, hogy asztmában szenved, amelynek további részletes ismertetésétől szintén eltekint a Testület.

f) A panaszos csatolta a szomszédja, K. T. nyilatkozatát arról, hogy 2012. július 7-én hallotta, hogy a szomszédban kiabálnak, majd amikor pár perc múlva kinézett az ablakon, látta, hogy egy rendőr a panaszost bilincsbbe a rendőrautóba ülteti. Ezután átment a szomszédba érdeklődni a történetekről. A házba lépve szúrós gázszagot érzett, a házban nem volt senki, ezután értesítette a panaszos élettársát arról, hogy egy rendőr elvitte a panaszost. Az események háromnegyed egy körül történtek.

3) A panaszos 2012. augusztus 27-én megküldte a Testületnek az ellene tett feljelentést másolatban, amelyre kézzel ráírta, hogy nem érti, hogy honnan tudja a rendőr a személyi azonosító számát, mivel az a személyi igazolványon nem szerepel. A feljelentést 2012. augusztus 28-án vette kézhez. A panaszos jelezte még, hogy a feljelentés ellentmondásos és hogy a július 7-én felvett jegyzőkönyvben nem szerepelt a személyi igazolványa száma.

A feljelentés az alábbiakat rögzíti: A panaszos 2012. július 7-én 12 óra 30 perckor az Sztv. 216. § (1) bekezdésébe ütköző szabálysértést követett el.

J. E. r. zls. előadta, hogy aznap 12 óra 30 perckor a szolgálata teljesítése során a V. település, K. út 12. sz. előtt észlelte, hogy a panaszos labilisan közlekedik a kerékpárjával. Az intézkedés kezdetén közölte nevét, jelvéyszámát, beosztási helyét, az intézkedés okát, majd a panaszost igazolásra szólította fel. A panaszos ezt többször egymás után megtagadta és nem volt hajlandó átadni az iratait, illetve a személyes adatait közölni és szeretne volna kivonni magát az intézkedés alól. Ezt követően Lion típusú szondát alkalmazott a rendőr a panaszossal szemben, amely 0,54 mg/l értéket mutatott. A panaszos a helyszínen kitöltött közigazgatási jegyzőkönyvet nem volt hajlandó aláírni, ezért előzetes figyelmeztetést követően közölte vele, hogy előállítja az E. városi Rendőrkapitányságra. A panaszos azonban agresszíven viselkedett és megpróbálta magát kivonni az intézkedés alól, ezért a rendőr testi kényszert alkalmazott vele szemben akként, hogy jobb kezével a panaszos jobb csuklóját megfogta. Mivel azonban a panaszos keze nagyon izzadt volt, két alkalommal is kihúzta a rendőr fogásából. Ezért a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés megtörése érdekében egy alkalommal kb. 50 cm távolságról rendszeresített vegyi eszközzel az arcába fújt, és a tanult önvédelmi fogások alkalmazásával jobb kézzel a panaszos nyakát átkarolva, bal kezével a csuklójánál megfogva a földre vitte és kezeit előre helyzetben támadás megakadályozása érdekében megbilincselte. Ruházatát átvizsgálta, amely során megtalálta a személyi igazolványát, majd beszállította a kapitányságra, ahol nem helyezték el előállító helyiségbe, így a nála lévő tárgyakat sem vették letétbe.

Mivel a hitelesített alkoholmérő készüléket a panaszos az asztmájára hivatkozva nem tudta megfűjni, mintavétel céljából a helyi kórház sürgősségi baleseti osztályára vitték, ahol 14 óra 35 perckor dr. F. V.-nek panasz- és sérülésmentesen átadták. A vizsgálat során megállapították, hogy a panaszoson nincs külsérelmi nyom. Ezt követően 14 óra 45 perckor és 15 óra 5 perckor került sor vérvételre. A panaszossal ezt követően a rendőr közölte, hogy az általa elkövetett cselekmény szabálysértést képez, amit a panaszos elismert, illetve tudomásul vette, hogy ellene feljelentést tesz a rendőr. A panaszost ezt követően kioktatta a panasztételi lehetőségéről, amit tudomásul vett.

- 4) A panaszos 2012. december 6-án kelt beadványában arról tájékoztatta a Testületet, hogy a rendőrség megküldte részére a szabálysértési bírságról szóló határozatot.
- 5) A panaszos 2012. március 21-én ismételten elküldte a 2) pont alatt ismertetett beadványát.
- 6) A panaszos 2012. augusztus 28-án ismételten elküldte a 2) pont alatt ismertetett beadványát.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

- 1) Dr. P. A. r. ezredes, kapitányságvezető 2012. szeptember 1-jén kelt átiratában előadta, hogy a panaszos igazoltatása azért vált szükségessé, mert nevezett 2012. július 7-én 12 óra 30 perc körüli időben V. település, K. u. 12. szám előtti útszakaszon kerékpárjával láthatóan ittas állapotban közlekedett. Az intézkedő rendőr –, aki egyenruhában volt, és meghallgatása során elmondta, hogy névtáblája ki volt tűzve – az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján a panaszost igazoltatta. Mivel a panaszos csak többszöri felszólításra volt hajlandó magát

igazolni és személyi igazolványát nem akarta átadni a rendőrnek, valamint a Lion típusú légalkohol szondát 0,54 mg/l értékre fújta, a rendőr az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján vérvétel, mintavétel elvégzésére előállította. Tekintettel arra, hogy a panaszos ellenállást tanúsított, vele szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszeret, valamint az Rtv. 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján vegyi eszközt, és az Rtv. 48. § b) pontja alapján támadás megakadályozására bilincset alkalmazott. Mivel tartani lehetett attól, hogy az előállítás alatt a hátrahagyott kerékpárt ellopják, a rendőr azt a szolgálati gépjármű csomagtartójába helyezte, a panaszost a szolgálati gépjármű hátsó ülésére ültette, majd annak lakcímére hajtott. Ott a panaszos a kerékpárját az udvarára betolta, innen folytatódott az előállítás. Nem került sor magánlakásban intézkedésre. Az intézkedő rendőr nem lépett be a panaszos lakásába, ott nem alkalmazott könnnygázt. A könnnygáz alkalmazására V. település, K. Lajos u. 12. szám előtt került sor azért, mert a panaszos megpróbálta kivonni magát az intézkedés alól, a jogszerű rendőri intézkedésnek ellenállt. A rendőr rendszeresített könnnygázt alkalmazott, egy alkalommal, célzottan a panaszos személyére (arcára irányítva) irányítva kb. 50 cm távolságról.

Mivel a panaszos az intézkedés helyszínén a Lion típusú légalkohol szondát 0,54 mg/l értékre fújta, ezért a rendőr az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján vérvétel, mintavétel elvégzésére előállította. Az előállítás 2012. július 7-én 12 óra 30 perctől 15 óra 10 percig tartott. Az E. városi Rendőrkapitányságon rendszeresített Dräger légalkohol mérőt 12 óra 58 perc és 13 óra 5 perc között asztmájára hivatkozva a panaszos értékelhetően nem fújta meg, ezért az E. városi [...]Kórház SBO osztályra átszállították vérminta vételre. Dr. F. V. vette le a vérmintát 14 óra 45 perckor, illetve 15 óra 5 perckor. A panaszos vér- és vizeletvétele történő elszállítása után nem került sor további intézkedésre, a mintavételt követően a panaszost 15 óra 10 perckor szabadon bocsátották.

Arra nyilatkozni, hogy hányszor fújta meg a szondát a panaszos, a kapitányságvezető nem tud, mert ilyen adatot a rendőri jelentés nem tartalmaz. A vizsgálat során nevezetten külsérelmi nyom nem volt látható, ezt az ellátást végző orvos az ambuláns lapon rögzítette. A kapitányságvezető megítélése szerint az rendőri intézkedés az ellenszegüléshez mérten arányos volt. A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálása során tanúként hallgatták meg a panaszos élettársát és a szomszédját.

A kapitányságvezető megjegyzi még, hogy amennyiben zárt térben alkalmazta volna a rendőr a gázspray-t, rá ugyanazzal a hatással lett volna, mint az intézkedés alá vont személyre. A szomszéd elmondása alapján, amikor a panaszos lakásánál kiabálásra lett figyelmes, azonnal kinézett az ablakon és azt látta, hogy a panaszos már a szolgálati gépjárműben ül, a rendőr telefonál és már indul is. Mindez néhány perccel a zár térben történt gázspray alkalmazása után volt nem lehetséges a gáz hatása és a felek vélelmezhető rosszulléte miatt.

2) Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítőeszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszost J. E. r. zls. 2012. július 7-én 12 óra 30 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatta, majd a 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálta a ruházatát, majd pedig az 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján mintavétel céljából előállította. A panaszossal szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszeret, az Rtv. 48. § b) pont alapján 12 óra 30 perc és 14 óra 45 perc között bilincset, és az Rtv. 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján vegyi eszközt alkalmazott. Az intézkedés során anyagi kár vagy sérülés nem keletkezett. Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint a panaszos a tájékoztatót, illetve az előállítás idejéről az igazolást megkapta. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995 (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9),

a 19/1996 (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja alapján a jogairól és a kötelezettségeiről az írásos tájékoztatót szintén megkapta. A panaszost 15 óra 10 perckor szabadították.

Az esemény rövid leírása tartalmában megegyezik a panaszossal szembeni szabálysértési feljelentésben rögzítettekkel.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogoszerű, szakszerű és arányos volt.

3) J. E. r. zls. a 2012. július 7-én kelt jelentésében előadottak tartalmában megegyeznek a panaszossal szembeni szabálysértési feljelentésben rögzítettekkel.

4) J. E. r. zls. a 2012. augusztus 6-i jegyzőkönyv tanúsága szerint meghallgatása során előadta, hogy 2012. Július 7-én 8 és 16 óra között KMB szolgálatot látott el egyedül V. település területén. A K. Lajos úton közlekedett a szolgálati gépkocsival, amikor látta, hogy vele szemben kerékpárral láthatóan ittas állapotban közlekedik a panaszos. A r. zls. megállt a szolgálati gépkocsival és szabályos karjelzéssel megállásra szólította fel a panaszost, aki ennek eleget is tett, kerékpárjával megállt.

Ezt követően a r. zls. a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, közölte szolgálati helyét, beosztását, azonosító számát és az intézkedés okát, azt, hogy a közúti igazoltatást hajt végre. Felszólította a panaszost, hogy adja át a személyi igazolványát, amit megtagadott. Azt mondta, hogy „Menj a [...] anyádba! Ki vagy te V. településen.” Az igazoltatott személyt az ügyeleten keresztül priorálta a r. zls. Eközben a panaszos többször el akarta hagyni a helyszínt, amely szándékától aztán felszólításra elállt. Amikor a panaszos kissé megnyugodott, a r. zls. felszólította a szonda megfújására, ennek eleget tett és 0,54 mg/l értékre kifújta a szondát. A rendőr ekkor közölte vele, hogy elő kell állítania az E. városi Rendőrkapitányságra. Ennek hallatán a panaszos agresszíven kezdett viselkedni, el akarta hagyni az intézkedés helyszínét, miközben kiabált: „Nem megyek sehova. Ki a [...] vagy Te? Nincs jogod, hogy bevigyél a rendőrségre.”

Ekkor a r. zls. testi kényszert alkalmazott vele szemben, de mivel a panaszos keze csúszott az izzadságtól, többször ki tudta húzni a kezét a rendőr kezéből. A r. zls. ezért végül is rendszeresített gázsprayt alkalmazott vele szemben, majd megbilincselte és beültette a szolgálati gépkocsiba. A csomagtartóba betette a kerékpárját és azt a Kapás u. 42. szám alatti lakása udvarára betetette a panaszossal, mivel tartani lehetett attól azt, hogy az előállítás ideje alatt ellopják.

Ezután a r. zls. visszaültette a panaszost szolgálati gépjárműbe, ahol megint elkezdett szitkozódni, rugdosta az ülést. Ezért az ügyeleten keresztül a megkülönböztető jelzés használatára kért engedélyt, hogy minél rövidebb idő alatt végre tudja tartani az előállítást. Az engedélyt megkapta a r. zls., és a panaszost előállította az E. városi Rendőrkapitányságra. A rendőrségen a panaszos az alkoholszondát asztmájára hivatkozva nem tudta megfújni, ezért az E. városi [...] Kórház SBO-ra szállították, ahol vér- és vizeletminta-vételt végeztek rajta, majd a r. zls. sérülésmentesen szabadon bocsátotta.

A r. zls. elmondta, hogy a névtáblája mindig ki van tűzve az egyenruhára, ebben az esetben is rajta volt. Hozzátette, hogy egyáltalán nem volt az igazoltatott személy házában, de még az udvarára sem ment be, a panaszos maga toltta be a biciklijét. Az intézkedés V. település, K. úton történt. Kívülálló tanút megnevezni nem tud.

5) A panaszos élettársának 2012. szeptember 7-én történt meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv szerint az élettárs az ügyel kapcsolatban előadta, hogy az intézkedés során nem tartózkodott otthon. Az esetről a szomszédtól értesült, aki azt mondta neki, hogy ne menjen haza, mert gázszag van a lakásban. Amikor az élettárs hazaért, olyan gázszagot érzett, mintha szivárgás lett volna a házban, ezért nem is bírt bent maradni a lakásban, aznap az anyósánál aludtak.

6) A panaszos szomszédjának 2012. augusztus 17-én történt meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv szerint a szomszéd az ügyel kapcsolatban előadta, hogy 2012. július 7-én a kora délutáni órákban a lakása étkezőhelyiségében tartózkodott, az ablak nyitva volt. Ez a helyiség a panaszos házához kb. 2 méter távolságra van. Ekkor kiabálására lett figyelmes, az elhangzott szavakra már nem emlékszik, az egyik hang a szomszédjéé volt. A tanú nem gondolta, hogy a panaszos egy rendőrrel vitatkozik. A zajt követően, kb. 1 percen belül, a redőnyön keresztül kikukucskált, és azt látta, hogy a körzeti megbízott a megbilincselte kezű szomszédot beülteti a szolgálati autóba. Egyértelműen látta azt is, hogy a szomszéd meg volt bilincselve. A rendőr ezután még rövid ideig telefonált a kocsival, majd elindult a szolgálati autóval.

A szomszéd ezután átment a panaszos házához, mert a ház kapuja és a bejárati ajtaja nyitva volt, azt a panaszos mindig így hagyja. Bement a lakásba, ahol szúrós gázszagot érzett, ami csípte a szemét. A panaszos házához kapubejárója és a bejárati ajtaja között csak néhány méter van, kb. 3-4 m lehet. A szomszéd ezután elment a panaszos édesanyjához, ahol ott tartózkodott a panaszos élettársa is, elmondta nekik, hogy a panaszost elvitte a rendőr, majd távozott.

7) K. K. r. ftörm. 2012. július 7-én kelt parancsnoki kivizsgálásban tartalmilag azonos módon adta elő az intézkedés során történeteket a kapitányságvezető átiratával, illetve a r. zls. jelentésével. Megállapításai szerint a testi kényszer és vegyi eszköz alkalmazása, valamint a bilincselés jogszerű és arányos volt, mivel a panaszos az intézkedést foganatosítani kívánó körzeti megbízott felszólításának nem tett eleget és a rendőri intézkedés alól ki akarta vonni magát, illetőleg az intézkedésnek ellenszegült, annak szakszerű lefolytatását akadályozta, agresszív magatartást tanúsított.

A testi kényszer, a vegyi eszköz és bilincs alkalmazása a testi épséghez fűződő jogokat „tisztelően tartotta”, valamint a testi épséget a legszükségesebb mértékben veszélyeztette, sérülés és panasz nem keletkezett, erről orvosi vizsgálati jegyzőkönyvet állított ki az ügyeletes orvos. A bilincs alkalmazása a szükséges ideig, 2012. július 7-én 12 óra 35 perctől 14 óra 45 percig tartott.

A kivizsgálás során megállapította a r. ftörm., hogy a személyes szabadságot korlátozó intézkedés a hatályos Rtv. 37.§ b) pontja alapján, az alkalmazott testi kényszer az Rtv. 47. §-a alapján, a bilincs használata az Rtv. 48. § d) pontja alapján, valamint a rendőrség szolgálati

szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38. § (4), (5) bekezdés, valamint az 39. § (1)-(3) bekezdés, 40. § (1), (2) bekezdés, 41. § (1) bekezdés d) pontja alapján, továbbá az Rtv. 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján a vegyi eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű, indokolt és arányos volt. A rendőri intézkedés nem volt megtorló jellegű, az emberi méltóságot nem sértette, valamint a szükséges ideig tartott.

A kivizsgálás során az intézkedő rendőr által elkövetett jogsértést nem állapított meg a r. főrm., így vele szemben büntető-, vagy fegyelmi eljárás megindítására javaslatot nem tett.

8) Rendőri intézkedés alatt álló személy orvosi vizsgálatáról készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszos 2012. július 7-én 14 óra 40 perckor jelentkezett vizsgálatra. A testen külsérelmi nyom volt nem látható, testi panaszról nem számolt be. Lehelete alkoholos, beszéde érthető volt, enyhe alkoholos befolyásoltság alatt állt.

9) a) A „Nyilatkozat” elnevezésű és a panaszos által aláírt irat rögzíti, hogy az intézkedés várható időtartamáról a panaszos felvilágosítást kapott, azonnali ellátást igénylő egészségügyi problémáról, illetve fertőző betegségről nem számolt be, az Rtv. 18. § szerinti kiértékelést nem kért.

b) „Az előállított/elővezetett személy jogait, kötelezettségeit, valamint az előállító helyiség rendjét tartalmazó tájékoztató ismertetéséről, a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (9) bekezdésében meghatározott szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, illetőleg az írásos tájékoztató átvételéről szóló Nyilatkozat” elnevezésű és a panaszos által aláírt irat szerint a panaszos a fenti tájékoztatót megkapta.

c) „Az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztató” szerint a panaszos aláírásával tanúsította, hogy a tájékoztatót megkapta, az előállítás időtartamáról a kioktatást megértette.

10) A rendőrök megküldték az alkoholteszt mérési eredményéről a kivonatot. Eszerint az alkalmazás időpontja 12 óra 58 perc és 13 óra 5 perc között volt. Két hibás kísérletet követően a mérés nem hozott eredményt.

11) A 2012. július 12-én kelet közigazgatási határozatban a panaszost az 1988. évi I. törvény 20. § (1) bekezdés k) pontjának megszegése miatt 60.000 Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte az E. városi Rendőrkapitányság.

12) A panaszos beadványt terjesztett elő a rendőrségen 2012. július 16-i keltezéssel, amiben kifogásolta a rendőr jogosulatlan intézkedését magánlakásában, illetve a névkitűző hiányát. Abban előadta, hogy az intézkedés során a rendőr hazakísérte az irataiért, ám amikor bement azokért a lakásba, akkor a rendőr utána ment, majd rákiáltott, hogy ne nyúljon a szekrénybe. A panaszos nem érti, hogy hogyan vette volna ki különben az iratait. Amikor megfordult, a rendőr lefújta paprikaspray-vel, majd megbilincselte és az utcán álló autóval E. városba vitte vérvételre. Az igazolvány azért nem volt nála, mert napszámában dolgozott és ehhez átöltözött, így a másik ruhájában maradtak az iratok. A panaszos vizsgálatot kért az ügyében, illetve tájékoztatást a vérvizsgálat eredményéről.

13) A panaszos 2012. július 18-án kelt beadványában megismétli a július 16-i beadványban foglaltakat, annyival egészíti ki, hogy a szeme, az arca megdagadt és kisebesedett a spraytől. Kifogásolta továbbá, hogy az E. városi kapitányságon meg sem hallgatták. Szóvá tette, hogy nem érti, a rendőrök miért nem a bűnözőkkel foglalkoznak.

14) A panaszos 2012. július 11-i keltezéssel az ORFK Ellenőrzési Szolgálatánál is panaszt terjesztett elő. A történeteket a korábbiakkal azonos módon adta elő, ezért a beadvány részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

15) A panaszos 2012. augusztus 3-án kelt beadványában kifogásolta, hogy a rendőrségi iratokkal ellentétesen 2012. május 2-án egyáltalán nem járt E. városban és nem tudja, hogy hol van a Sz. utca 15. szám, így vélhetően valakik visszaélnék a személyes adataival. Előadta, hogy álláspontja szerint az a tény, hogy a rendőr a V. települési intézkedéskor csak egy noteszbe írta fel az adatait és csak az E. városi Rendőrkapitányságon vett fel jegyzőkönyvet, visszaélésre ad lehetőséget. Kérte az ügy kivizsgálását, az intézkedő rendőr nevét, jelvéyszámát és a vérvizsgálat eredményét, amiről még mindig nincs tudomása.

16) A közúti közlekedés szabályairól szóló 1998. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről szóló jegyzőkönyv szerint a panaszossal szemben alkalmazott légalkohol mérés eredménye 0,54 mg/l érték volt. A panaszos aláírásával látta el a jegyzőkönyvet, azonban a jogsértés elismeréséről szóló rész kitöltetlen.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét és indokoltságát.

a) A kérdés vizsgálata során a Testület az alábbi jogszabályi előírásokat vette figyelembe.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatot vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 188. § (1) bekezdése szerint az a személy, aki szeszes italtól befolyásolt állapotban vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, valamint gépi meghajtású vízi járművet vagy úszó munkagépet, avagy közúton gépi meghajtású járművet vezet, az ittas vagy bódult állapotban történő járművezetés vétségét követ el.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 224. § (1) bekezdése szerint az a személy, aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, a Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el.

A KRESZ 4. §-a szerint járművet az vezethet, aki a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs, b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá c) a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol. A b) pontban foglalt feltétel fennállása esetén – a főútvonalon kerékpározás esetét kivéve – a kerékpárosra nem kell alkalmazni a c) pontban meghatározott korlátozást.

b) A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A rendőri jelentések egybehangzóak a tekintetben, hogy panaszost azért vonták intézkedés alá, mert a gépkocsizó járőr észlelte, hogy a panaszos labilisan közlekedik a kerékpárjával.

A panaszos a beadványaiban maga is elismerte, hogy korábban alkoholt fogyasztott, illetve az orvos-szakértői vélemény is azt tartalmazza, hogy a panaszos enyhe fokú alkoholos befolyásoltság alatt állt a cselekmény időpontjában.

A Testület a körülmények ismeretében megállapította, hogy a rendőri intézkedéshez a fentebb említett Rtv. 44. § kellő jogalapot biztosított, hiszen azt egyik fél sem vitatta, hogy a panaszos kerékpárral a közúti közlekedésben vett részt. Sőt mivel szabálysértés gyanúja is felmerült esetében, hiszen magaratása erre engedett következtetni, majd maga a panaszos is elismerte a helyszínen, hogy korábban alkoholt fogyasztott, az Rtv. 29. § alapján is jogosult volt a rendőr a panaszost intézkedés alá vonni.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. Ugyanakkor a Testület ismételten leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.

2) A panaszos előállításának jogszerűségével kapcsolatban az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

Az előállításról szóló jelentés rögzíti, hogy a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján került sor.

A rendőri jelentések, illetve a r. zls. meghallgatásáról készült jegyzőkönyv azt tartalmazza, hogy a panaszossal szemben szondát alkalmaztak, ami a helyszínen 0,54 mg/l légalkohol-értéket mutatott. A panaszos a helyszínen nem volt hajlandó aláírni a közigazgatási jegyzőkönyvet, ezért a r. zls. közölte vele, hogy mintavétel céljából előállítja a kapitányságra.

A kapitányságon a panaszos a hitelesített légalkohol-mérő készüléket az asztmájára hivatkozva nem tudta megfűjni, ezért mintavétel céljából a helyi kórház sürgősségi baleseti osztályára vitték, ahol 14 óra 45 perckor és 15 óra 5 perckor került sor a vérvételre.

Az orvosszakértői vizsgálat szerint a panaszos vérének alkoholértéke 1,15 ezrelék lehetett a cselekmény időpontjában.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A mintavétel céljából történő előállítás szabályait a Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdése tovább részletezi: „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában [a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételével vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti], valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni”.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) – 9., 11-12. és 14. pontjaiban – az alkoholteszt és az alkoholszonda alkalmazása kapcsán az alábbiakat írja elő.

Amennyiben az alkoholtesztrel végzett mérés eredménye közúti járművet vezetőnél a 0,30 mg/l, egyéb esetben a 0,50 mg/légalkohol értéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, illetve van-e teshőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizeletminta vétel esete és az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést nem büntetőeljárásban értékelik, úgy az intézkedés alá vont személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti Nyilatkozat (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.

Abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy a 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy hajlandó, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kiegészített levegő hiteles mérőeszközzel történő megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

Amennyiben az alkoholteszterrel végzett mérés eredménye a 9. pont szerinti légalkohol-értékeket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet-emelkedése, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

A fenti rendelkezések értelmezéséhez szükséges utalni a 25. pont előírásaira is. Ezek szerint az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy

- a) az alkoholszondával, az alkoholteszterrel vagy a hiteles mérőeszközzel végzett ellenőrzést megtagadja,
- b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholteszter, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,
- c) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy testhőmérséklet emelkedése van, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,
- e) hiteles mérőeszközzel történő első mérés foganatosítása a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül nem hajtható végre
- f) a jegyzőkönyv aláírását megtagadja,
- g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,
- h) nyilatkozata, vagy az ez irányú ellenőrzés eredménye alapján szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- i) nyolc napon túl gyógyuló sérülést, vagy annál súlyosabb kimenetelt eredményező közlekedési, illetve a közlekedés körében segítségnyújtás elmulasztása, vagy cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.

Jelen esetben egyrészt a rendőri jelentésekből kitűnik, hogy a helyszínen a szonda 0,54 mg/l légalkohol-értéket mutatott, másrészt a panaszos maga csatolt iratokat arról, hogy valóban asztmában szenved. A helyszínen alkalmazott szonda mérési eredményét ugyan a rendőr semmilyen módon nem dokumentálta, azonban a vérvétel eredményére tekintettel a Testületnek nincs oka kétségbe vonni a rendőrség erre vonatkozó előadását, ezért elfogadta, hogy az intézkedés helyszínén a szonda 0,54 mg/l értéket mutatott.

Figyelemmel arra, hogy a panaszos esetében a mérési eredmény meghaladta az ORFK utasításban előírt értéket, vele szemben főszabály szerint hitelesített mérőeszközt kellett volna alkalmazni. Mivel azonban tüdőbetegsége miatt erre nem volt lehetőség, az ORFK utasítás előírásai szerint vérminta-vétellel kellett az alkoholos befolyásoltság mértékét igazolni.

Mindezekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor. Mivel pedig az ittasság más, enyhébb jogkorlátozással járó módon nem volt esetében ellenőrizhető, az intézkedés az arányosság Rtv. 15. §-ában foglalt követelményének is megfelelt [Rtv. 15. § A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.].

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítása miatt.

3) A Testület a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr hazaszállította, majd amikor elő akarta venni az igazolványát a szekrényből, a rendőr minden ok nélkül elkezdett vele kiabálni, majd lefújta gázspray-vel, ezután megbilincselte és előállította. A gázspray hatására a bőre másnapra kisebesedett.

A rendőri jelentések szerint a rendőr a panaszost igazolásra szólította fel, aminek teljesítését a panaszos több alkalommal megtagadta, nem volt hajlandó átadni az iratait, illetve közölni a személyes adatait, és szeretne volna kivonni magát az intézkedés alól. Ezt követően Lion típusú szondát alkalmazott vele szemben, amely 0,54 mg/l értéket mutatott. A panaszos a helyszínen kitöltött közigazgatási jegyzőkönyvet nem volt hajlandó aláírni, ezért előzetes figyelmeztetést követően közölte vele, hogy előállítja az E. városi Rendőrkapitányságra. A panaszos ettől feldühödve agresszíven kezdett viselkedni, és megpróbálta magát kivonni az intézkedés alól, ezért a rendőr testi kényszert alkalmazott vele szemben akként, hogy jobb kezével a panaszos jobb csuklóját megfogta. Mivel azonban a panaszos keze nagyon izzadt volt, két alkalommal is kiszabadult a rendőr fogásából. Ezért a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés megtörése érdekében a rendőr egy alkalommal kb. 50 cm távolságról rendszeresített vegyi eszközzel célzottan a panaszos arcába fújt és a tanult önvédelmi fogások alkalmazásával jobb kézzel a nyakát átkarolva, bal kezével a csuklójánál megfogva a földre vitte, és kezeit előre helyzetben támadás megakadályozása érdekében megbilincselte. Mivel tartani lehetett attól, hogy az előállítás alatt a hátrahagyott kerékpárt ellopják, a rendőr azt a szolgálati gépjármű csomagtartójába elhelyezte, és a panaszost a szolgálati gépjármű hátsó ülésére ültette, majd annak lakcímére hajtott. Ott a panaszos a kerékpárját az udvarára bevittette a panaszossal, majd visszaültette a szolgálati gépjárműbe, ahol a panaszos megint elkezdett szitkozódni, rugdosta az ülést. Ezért az ügyeleten keresztül a megkülönböztető jelzés használatára kért engedélyt, hogy minél rövidebb idő alatt végre tudja tartani az előállítást. Az engedélyt megkapta a r. zls., és a panaszost előállította az E. városi Rendőrkapitányságra. Az előállításról készült jelentés rögzíti továbbá, hogy a panaszos ellenállást tanúsított, ezért vele szemben a rendőr az Rtv 47. § alapján testi kényszert, valamint az Rtv 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján vegyi eszközt, és az Rtv 48. § b) pontja alapján támadás megakadályozására bilincset alkalmazott.

A kapitányságvezető az átiratában a panaszra reagálva megjegyezte, hogy amennyiben zárt térben alkalmazta volna a rendőr a gázspray-t, rá ugyanazzal a hatással lett volna, mint az intézkedés alá vont személyre. A szomszéd elmondása alapján, amikor a panaszos lakásánál

kiabálásra lett figyelmes, azonnal kinézett az ablakon és azt látta, hogy a panaszos már szolgálati gépjárműben ül, a rendőr pedig telefonál és már indul is gépjárművel. Mindez néhány perccel a zár térben történt gázspray alkalmazása után nem lett volna lehetséges.

A rendelkezésre álló orvosi iratok (2012. július 7-i vérvételi jegyzőkönyv; ambuláns lap) szerint a panaszoson látható külsérelmi nyom nem volt, a pupillái fényre jól reagáltak.

A panaszos szomszédja az eljárás során beszerzett nyilatkozatai szerint veszekedést hallott, illetve látta, hogy a panaszost beülteti a rendőr a kocsiba, majd a rendőr telefonálás után elindul a gépkocsival. Átmenve a panaszos lakásába, ott szúrós szagot érzett.

a) A Testület elsőként a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer jogszerűségét vizsgálta.

Az Rtv. 47. § alapján a rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a pedig a következőképpen rendelkezik a testi kényszerről. A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat (többek között fojtásokat, és a feszítéses technikákat) is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. A (3) bekezdés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás melléklete részletesen tartalmazza az egyes intézkedési taktikák leírását. A kényszerítő eszközök alkalmazásának alapvető taktikáiról szóló fejezetben, a testi kényszerre vonatkozó alapelvek között szerepel – többek között –, hogy a testi kényszer alapvetően megfogást, lefogást, eltávolítást és elszállítást jelent. A rendőr testi kényszer végrehajtása során elsősorban kar-és csuklófeszítéseket, illetve elvezető fogásokat hajt végre. A rendőr továbbá az őt ért támadás során, illetve súlyosabb kényszerítő eszköz alkalmazásának elkerülése érdekében az önvédelmi fogásokat is felhasználhatja.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. 16. §-ának (1)

bekezdése továbbá kimondja, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

A konkrét esetben a rendőri fellépés arányosságának vizsgálatakor a Testület elsődlegesen azt értékelte, hogy a rendőr fellépése fokozatosnak volt-e tekinthető, és egyre súlyosabb eszközök és módszerek, illetve egyre több rendőri erő bevetésével próbálta-e a panaszost intézkedés alá vonni annak megfelelően, ahogy utóbbi az ellenállás intenzitását növelte.

A jelen esetben a rendőri és a panaszosi előadások ugyanakkor teljes mértékben eltérően írják le az eseményeket. Egyéb bizonyíték hiányában pedig a Testület nem tudta az előadások közötti ellentmondást feloldani és az eseményeket rekonstruálni, és nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos valóban ellenállt-e a rendőri intézkedésnek, és megpróbálta-e magát kivonni az intézkedés alól.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltóságából levezethető testi épséghez való jogának sérelme nem megállapítható.

b) Az intézkedő rendőr által alkalmazott könnygáz kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

Az Rtv. 49. § (1) bekezdése szerint a rendőr a szolgálatban rendszeresített, vegyi vagy elektromos sokkoló eszközt, illetőleg rendőrbotot vagy kardlapot alkalmazhat

- a) a mások vagy saját életét, testi épségét, illetőleg a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítására,
- b) a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés megtörésére.

A Szolgálati Szabályzat 33. pontja tovább részletezi a vegyi eszköz alkalmazásának szabályait: a 42. § (1) bekezdése szerint a rendőr vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, valamint más eszközt saját elhatározásából vagy szolgálati előjárója parancsára használhat. Ugyanezen szakasz (7) bekezdése szerint az (1) bekezdésben meghatározott kényszerítő eszközöket nem szabad a támadás, ellenszegülés megszűnése, megtörése után alkalmazni, a (8) bekezdés szerint pedig a csapaterő alkalmazásával egyidejűleg, valamint tömegoszlatás során a tömeg oszlatására vagy zárt térben kialakult ellenállási góc felszámolására vegyi eszköz alkalmazható.

A rendelkezésre álló iratok alapján a Testület nem tudta rekonstruálni az eseményeket, és nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy hogyan történt a vegyi eszköz alkalmazása a panaszossal szemben, illetőleg, hogy indokolt volt-e. Ugyanakkor megjegyzi a Testület, hogy az események azon panaszosi leírása, hogy a rendőr a zárt térben alkalmazott gázsprayt, és ennek semmilyen hatása nem jelentkezett a rendőrön, nem életszerű. A szomszéd által elmondottak is azt támasztják alá, hogy a rendőrön nem voltak láthatóak a gázspray alkalmazásának hatásai, ami pedig zárt térben történő vegyi eszköz használatnál egészen valószínűtlen.

Mindezek alapján a Testület a bizonyítók szűkös volta miatt nem tudta feloldani az előadások közötti ellentmondást, és úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságából levezethető testi épséghez való jogának sérelme nem megállapítható.

c) A rendőr a könnygáz használatát követően a panaszos kezeit előre bilincselte az Rtv. 48. § b) pontja alapján.

Az Rtv. 48. §-a értelmében „a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására vagy d) ellenszegülésének megtörésére”.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-a fenti rendelkezéseket az alábbiakkal egészíti ki: Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,

d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,

e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,

f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy

g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.

A szolgálati előjáró a fogva tartott személy bilincselését a kísérés, az előállító egységen vagy a fogdán kívüli őrzés idejére is elrendelheti, ha szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg.

A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől, vagy az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történik, vagy az érintett személyt a rendőr egyedül állítja elő, kivéve, ha az intézkedésben érintett kezei az erre a célra kialakított övhöz vannak bilincselve.

A rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A jelen esetben a rendőri és a panaszos előadások teljes mértékben eltérően írják le az eseményeket, az események szemtanújának előadása – mivel csak onnantól fogva látta az eseményeket, hogy a panaszoszt beültette a rendőr a kocsiba – szintén nem segített az előadások közötti ellentmondás feloldásában. Így egyéb bizonyíték hiányában a Testület nem tudta az előadások közötti ellentmondást feloldani és az eseményeket rekonstruálni, így nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos valóban ellenállt-e a rendőri intézkedésnek, illetve támadólag lépett-e fel a panaszossal szemben.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltóságából való jogának sérelme a bilincselés kapcsán nem volt megállapítható.

d) A panaszos sérelmezte, hogy a könnygáz súlyos bőrirritációt okozott nála, az arca, a szeme, a füle, az orra és a nyaka kisebesedett és 2-3 napig csak foltokat látott.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez [...] fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A könnygáznak az az élettani hatása, hogy a helyszínen az érintett személyeknél fulladás-érzetet, orrfolyást, könnyezést vált ki, közismert, ezek hiányában nem volna kényszerítő eszközként használatos. A vegyi eszköz természetéből adódóan továbbá, hogy nem alkalmazható kizárólag egyedileg, egyes személyekkel szemben, a hatásterületen tartózkodók óhatatlanul is elszenvedik a könnygáz által okozott kellemetlenségeket.

A Testület ekörben azt vizsgálta, a panaszos esetén valószínűsíthető-e a szokásos és a kényszerítő eszköz funkciójából fakadóan szükségszerű hatásoknál erősebb hatás, és amennyiben igen, úgy ez összefüggésben van-e valamilyen rendőrségi mulasztással, továbbá hogy a rendőrség a panaszosnak a megfelelő ellátást biztosította-e.

A panaszos az orvosi ellátása során sem jelzett semmilyen tünetet. Nincs arra adat, hogy a helyszínen olyan hatás merült volna fel, amely a szokásos és a kényszerítő eszköz funkciójából fakadóan szükségszerű hatásoknál erősebbnek mutatkozik. Arra nézve, hogy a panaszos azóta felmerült panaszai összefüggésben állnak-e a helyszínen belélegzett könnygázzal, a panaszos nem csatolt be orvosi dokumentációt, így a Testület erre vonatkozóan nem tudott egyértelmű következtetést levonni.

Hangsúlyozni kell, hogy még ha ilyen összefüggés kimutatható lenne is, ez akkor is csak abban az esetben vezethető a rendőrség elmarasztalásához, ha akár a rendszeresítés, akár az alkalmazás vonatkozásában kimutatható lenne valamilyen rendőrségi mulasztás. A Testület azonban egy másik ügyben (FRP/479/2012/Pan.) beszerezte a jelen esetben alkalmazott R 92 jelű egyéni könnyfakasztó spray vonatkozásában készült rendszeresítési jegyzőkönyvet és mellékleteit, amelyek szerint mind az ÁNTSZ Országos Tisztiorvosi Hivatala, mind az Országos Traumatológiai Intézet arra a megállapításra jutott, hogy súlyosabb vagy maradandó egészségkárosodás a spray alkalmazása esetén sem várható, ezért személyeken történő alkalmazásra javasolják a sprayt.

Tekintettel mindezen körülményekre, a Testület úgy ítélte meg, még ha a panaszosnál atipikus hosszabb távú panaszok alakultak volna is ki a spray használatának hatására, ez a rendőrségnek nem lenne felróható.

A Testület a fentiek alapján a panaszosnak az emberi méltóságból levezethető testi épséghez fűződő jogának a sérelmét nem tartotta indokoltnak megállapítani.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr a magánlakásában intézkedett.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr hazaszállította, majd amikor elő akarta venni az igazolványát a szekrényből, a rendőr minden ok nélkül elkezdett vele kiabálni, majd lefújta gázspray-vel, ezután megbilincselte és előállította. A gázspray hatására a bőre másnapra kisebesedett.

A rendőri jelentések szerint a rendőr nem ment be a panaszos lakásába, illetve az udvarára sem, csupán a panaszos, aki ott biztonságba helyezte a kerékpárját.

Az Rtv. 39. § (1) bekezdése szerint a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása, vagy a bűncselekmény elkövetőjének vagy gyanúsítottjának elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében;
- d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálesettel kapcsolatos intézkedés megtételére;
- e) végrehajtási eljárás lefolytatása céljából, ha az abban való közreműködés - jogszabály alapján - a rendőrség számára kötelező;
- f) az elővezetés végrehajtása érdekében;
- g)
- h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából;
- i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására;
- j) ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.

(4) A magánlakásban való tartózkodás csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés c) pontja szerint az Rtv. alkalmazásában *magánlakás*: a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület;

A jelen esetben a rendőri és a panaszosi előadások teljes mértékben eltérően írják le az eseményeket, az események szemtanújának előadása – mivel csak onnantól fogva látta az eseményeket, hogy a panaszost beültette a rendőr a kocsiba– szintén nem segített az előadások közötti ellentmondás feloldásában. Így egyéb bizonyíték hiányában a Testület nem tudta az előadások közötti ellentmondást feloldani és az eseményeket rekonstruálni, így nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőr valóban intézkedett-e a panaszossal szemben a panaszos lakásában.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelme nem volt megállapítható a magánlakásban történő intézkedés miatti panasz kapcsán.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök az előállítás megszüntetése után nem vitték haza, hanem busszal volt kénytelen E. városból hazamenni.

A panaszos előállítására nyáron került sor. A városi buszállomástól a kórház 850 méter, a rendőrség pedig 750 méter távolságra van. V. település 17 km távolságra van E. várostól. Mivel a vasúti személyszállítás 2007 óta szünetel a panaszos lakóhelye és E. város között, így az csak buszos tömegközlekedéssel közelíthető meg, a buszok óránként indulnak E. városból.

A Testület leszögezi, hogy a rendőrségnek valóban nincs olyan kifejezett jogszabályi kötelezettsége, mely szerint az állampolgárok megfelelő ruházatban történő előállításáról (gondolva a hazajutásukra és a környezeti körülményekre, pl. hőmérsékletre) gondoskodniuk kellene, illetve mely szerint az állampolgárokat egy-egy rendőri intézkedést követően haza kellene szállítani, vagy akár segédkezni kellene a hazajutásban.

Ugyanakkor rendőrség működésére vonatkozó jogszabályok több olyan rendelkezést is tartalmaznak pl. a már hivatkozott Rtv. 2. §, melyek a rendőrséget általános jogvédelmi kötelezettséggel ruházzák fel.

A rendelkezésre álló adatokból kitűnik, hogy a panaszos lakóhelye és az előállítás helyszíne között megfelelő tömegközlekedés áll rendelkezésre. A panaszos pedig a saját előadása szerint haza is tudott menni a távolsági busszal.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, illetve az abból levezethető testi épséghez való joga amiatt, hogy hazajutásához a rendőrségtől nem kapott segítséget.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr ruházatán nem volt elhelyezve a névtábla.

Ezzel szemben az intézkedő rendőr a 2012. augusztus 6-i meghallgatása során elmondta, hogy a névtáblája mindig ki van tűzve az egyenruhára, ebben az esetben is rajta volt.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A (2) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A rendőri intézkedés alakosságait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület utal továbbá a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról, valamint a különleges foglalkoztatási állomány ruházati-, fegyverzeti-, kényszerítőeszköz és világítástechnikai felszereléséről szóló 71/2011. (XII. 31.) BM rendelet 53. § -e szerint a rendőr a 47. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott társasági, valamint – a (4) bekezdésben felsorolt cikkek, illetve a büntetés-végrehajtás állománya kivételével – a *b)* pontjában meghatározott szolgálati vagy köznapi öltözetén, valamint a jó láthatósági átvetőn névkitűzőt visel. A névkitűző a viselőjének teljes nevét tartalmazó BODONI ANTIQUA betűtípusú, nagy nyomtatott betűvel írott, 80x14 mm méretű, lekerekített sarkú, ezüstszínű fémlap. A betűk fekete színűek. A névkitűzőt az egyenruházat jobb oldali mellrészén lévő zsebfedő felső szélének tűzésén, középen – a hivatásos állománykategóriát kifejező hímzett jelvény alatt – vagy az ennek megfelelő helyen kell elhelyezni. A névkitűző ballonkabáton, felöltőn, valamint a szolgálati bőrdzsekin és a szolgálati télikabáton nem viselhető.

A névkitűző viselésének, akárcsak az Rtv. 20. §-ban előírt tájékoztatás megadásának garanciális jelentősége van, hiszen az intézkedő rendőr nevét – ami egy esetleges jogorvoslati igény érvényesítéséhez szinte elengedhetetlen – elsősorban innen tudhatja meg az

intézkedés alá vont személy, amennyiben nem kap az intézkedés során valamilyen a rendőr nevét is – olvashatóan tartalmazó – rendőrségi dokumentumot.

A jelen esetben a Testület a panaszosi és a rendőri állítás közötti ellentmondást tapasztalt, amit egyéb bizonyítási eszköz hiányában nem tudott megnyugtatóan feloldani, ezért **a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét e körben nem tudta megállapítani.**

6) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem tájékoztatták a jogorvoslati lehetőségeiről, a panasztételi jogáról.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdésének II. mondata szerint az Rtv. V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Szolgálati Szabályzat 5. §-a szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg.

A panaszos maga csatolta az előállítás időtartamáról szóló 2012. július 7-én kelt igazolást, amit a panaszos aláírásával látott el, s ami tartalmazza, hogy az Rtv. 92-93.§ szerinti jogorvoslati tájékoztatást megkapta. Szintén a panaszos csatolta az ellene készült szabálysértési feljelentést, ami rögzíti, hogy az intézkedő rendőr kioktatta a panaszost a panasztételi lehetőségeiről, amit tudomásul vett.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az igazolást aláírásával látta el, tanúsítva, hogy annak tartalmával egyetért, illetve az megfelel a valóságnak, továbbá az igazolásban foglaltakat nem kifogásolta a panaszos, a Testület nem dönthetett másként, mint hogy elfogadja az igazolás tartalmát valóságnak.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos jogorvoslathoz való joga.

IV.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás miatt. A Testület álláspontja szerint szintén nem sérült a panaszos jogorvoslathoz való joga.

A bizonyítékok szűkös volta miatt nem tudta a Testület feloldani az előadások közötti ellentmondást, mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való joga és az abból levezethető testi épséghez való jogának sérelme nem megállapítható a kényszerítőeszközök alkalmazása kapcsán. A Testület a könnygáz használata miatt kialakult tünetek miatt a panaszosnak az emberi méltóságból levezethető testi épséghez fűződő jogának a sérelmét nem tartotta indokoltnak megállapítani. Szintén bizonyítékok szűkös volta miatt

nem tudta a Testület feloldani az előadások közötti ellentmondást, ezért a Testület álláspontja szerint a panaszos tulajdonhoz való jogának sérelme nem volt megállapítható a magánlakásban történő intézkedés miatti panasz kapcsán, illetve az öltözködési előírások elmulasztásával összefüggő panasz kapcsán..

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület